GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese: Marti'a, Joui'a si Sambat'a.

Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 13. Sambata, 31 Ianuariu|12 Februariu 1881.

Solidaritate.*)

1860—1865.

Brasiovu, 16. Ianuariu.

IX. Un'a se desvólta dintr'alt'a; unu pasu aduce altulu dupa sine. In conferenti'a din Ianuariu 1861 s'a constituitu in realitate partid'a romana guvernamentala. Acést'a partida, nu numai cà avea o ratiune de a esistá p'atunci, pe candu politic'a guvernului centralu austriacu era favorabile pêna la unu punctu óre-care causei poporului romanu, ci era si absolutu necessara pentru de a jocá rolulu unei medilocitóre intre pretensiunile guvernului si postulatele nationale romane.

Unde era inse la 1861 partid'a nationala opositiunala? Se fi fost óre esistenti'a acestei partide mai puçinu necessara? Ori cà le-a fost possibilu archipastoriloru romani a suplini lips'a ei, facêndu ei insisi la casu de lipsa opositiune guvernului?

Cei doi archierei romani ardeleni, cari in ultim'a siedintia a conferentiei, au fost alesi cu aclamatiune de presiedinti ai „comissiunei permanente“, au crediutu in adeveru, cà voru poté corespunde tuturoru recerintieloru luptei pentru càstigarea drepturiloru politice-nationale. In zelulu loru celu mare de a ajunge càtu mai curêndu la tînt'a dorita, ei nu vedeau, cà „Solidaritatea“ proclamata de conferentia nu era de ajunsu, cà le lipsea unu radiemu potemicu pentru gréu'a actiune ce au intreprinsu si cà acestu radiemu nu potea se fia de càtu poporulu insusi, espressiunea curata si de sine statatóre a cerintieloru, dorintieloru si aspiratiuniloru lui. —

Si cine potea se dé espressiune vointiei adeverate a poporului mai bine decàtu unu partidu natiunalu, care se apere si se sustiena cu tenacitate marile postulate ale programei natiunale formulate in Campulu Libertatii?

A fi omu de incredere a celoru dela ocàrmuire si ale opune totodata vointi'a de sine statatóre a poporului era o impossibilitate si cu atàtu mai vêrtosu, cu càtu guvernulu austriacu, cu tóta bunavointi'a ce-o aratá façia cu poporulu romanu, era unu guvernu strainu de dorintiele si aspiratiunile lui. Era claru, cà Archierii romani cá consiliari ai Maiestatii Sale si cá ómeni de incredere ai guvernului seu, care procedea in modu dictatoricu, nu poteau se contrapuna vointiei guvernului vointi'a natiunala, decàtu numai in forma de umilita rogare si singur'a arma, cu care se poteau servi in contra ministriloru inderetnici, era asternerea plangeriloru loru la peciórele tronului. Si care potea se fia in cele mai multe casuri resultatulu? Maiestatea S'a, cá monarchu constitutiunalu, déca nu voiea se provóce o cestiune de cabinetu, trebuiea se recomande acele plangeri spre vindecare earasi ministriloru.

Eata dér circululu in care avea sè se invêrte opositiunea ce-o poteau face Archierii vointiei guvernului. La 1866 unulu din Metropoliti scriea, càtra colegulu seu: „. . .Esceleuti'a T'a esti Metropolitu, care trebuie se cunosci datorintiele cele oficióse, — desi adesea neplacute — càtra guvernu. . .“

Precum se vede dér' din aceste cuvinte Archieroulu memoratu a recunoscutu insusi la 1866, cà propunerea ce a facut'o in siedinti'a prima a conferintiei, dela 1/13 Ianuariu 1861, cà: „natiunea romana representata in conferentia sè se dechiare si cu acést'a ocasiune de natiune politica si independenta façia cu celelalte natiuni“ n'a potutu avé alta valóre practica decàtu numai de a servi de decoratiune la constituirea partidei romane guvernamentale.

Ei bine! cine erá se apere si se sustiena independenti'a natiunala? Comissiunea permanenta? — Dupa cele desvoltate pêna acuma este claru si neindoiosu, cà acést'a comissiune presidata de doui Archierei, de diferita confessiune, cari insusi recunoscura, cà aveau „datorintie oficióse, adesea neplacute càtra guvernu“, tóte le potea face, numai independenti'a natiunala nu-o potea aperá. Acést'a problema grea numai partid'a nationala de sine stetatóre ar' fi potut'o luá asupra-si si resolvá cu óre care succesu.

Partid'a nationala dela 3/15 Maiu 1848 inse nu era representata in conferentia, séu era represeniata abia prin càti-va membri, cari trecea de „ultra pessimisti“; ear' „aprigii radicali“, cari se multiamea si cu puçinu si primea totu ce li se dá, mergea barbatesce cu curentulu „Solidaritatii“ inaugurate de conferentia.

Se póte sustiené óre sub asemeni impregiurari, cà in conferenti'a dela 1861 a fost representata „natiunea romana“? Déca natiunea ar' fi fost acolo, atunci ce lipsa ar' fi mai avutu ea sè 'si proclame din nou indepedenti'a natiunala dupa ce o facuse acést'a la 3/15 Maiu 1848?

La conferenti'a dela 1/13 Ianuariu 1861 n'a fost representata in realitate, decàtu o fractiune mica a poporului romanu. Acést'a fractiune usurpandu-si conducerea esclusiva a „causei nationale si confessiunale“ si monopolisandu astfeliu vointi'a natiunei a luatu o mare si grava respundere asupra-si inaintea viitoriului.

Acést'a au recunoscut'o si Archiereii presiedinti ai comissiunei permanente, candu au convenitu amendoi asupra urmatóreloru cuvinte ce le-a adresatu in Februariu 1867 unulu celuilaltu:

„. . . Faptele nóstre in caus'a nationala sunt „acumu obiectulu trecutului si alu istoriei natiu„nale; inzadaru vomu voi noi, a ni le impená „si imfrumsetiá, càci istori'a ni le va trage la „nepartinitoriulu seu tribunalu . . .“

---

*) A se vedé Nrii 84, 100, 101, 102, 103 si 104 ai „Gaz. Trans.“ din anulu 1880 si Nr. 4, 5, 7, 8, 10 si 12 din 1881. Red.

Cronic'a evenimenteloru politice.

In diet'a croata a fost vorb'a de aceea cá óre sà se modifice § 33 din pactuiu croato-ungaru, ca numerulu deputatiloru croati in diet'a din Pest'a se nu devina prea mare. Resumamu mai la vale desbaterea din siedinti'a dietei croate dela 8 Februariu:

Dupa raportorulu Miscatovici care a recomandatu proiectulu spre primire a vorbitu Mrazovici, care dîce cà deputatiunea regnicolara n'a avutu imputernicirea de a modificá § 33 alu pactului fara invoirea prealabila a dietei; desi concede cà incorporarea granitiei este unu momentu insemnatu in viéti'a Croatiei, totusi i se pare nedreptu si nedemnu, cá Croatii sè se abata dela principiulu esprimatu in legea de impacare. Acestu principiu cere cá representantii Croatiei sè se inmultiésca in mesur'a in care se maresce poporatiunea ei prin incorporare. Déca s'ar' primi compromissulu propusu, acést'a ar' fi o dejosire a Croatiei si la o asemenea dejosire nu se va invoi niciodata. — Rubido-Zichy vorbesce pentru proiectu, elu dîce: Séu ne invoimu séu trebue se renuntiamu — si intre aceste doue alegerea nu e grea. Trebue se ne gandimu si la consecentie. Br. Rucavina protestéza in numele poporului in contra proiectului, care — dîce — dovedesce, cà stomaculu croatu le sufere tóte. Marso nu va concede niciodata cá granitia se devina o marfa de vendiare. Kossuth dise la 1848 cà nu gàsesce Croati'a pe charta si acuma istoriculu Pesty reclama si Slavonia cá pe-o provincia maghiara. Déca vomu totu face la concessiuni vomu deveni si noi provincia maghiara. Georgevici crede, cà Ungari'a fiindu slaba, Croatii ar' poté càstigá multu mai multu avendu numai ceva energia. Crestici (presiedintele) sustiene cà deputatiunea regnicolara si-a luatu mandatulu spre modificarea §-ului 33 din inaltulu rescriptu reg. Voinovici dîce: Astadi Maghiarii ne ceru se modificamu §-ulu 33, màne va veni altu § la rêndu si asia voru ciunti intregu pactulu. Nu e bine sè se asemene autonomi'a Croatiei cu a tieriloru cislaitane, càci Croati'a a salvatu Europ'a de invasiunea turcésca si tronulu in 1848. (Numai Croati'a?)

Diarulu „Egyetértés“ citéza o corespondintia a „Gazetei de Coloni'a“, dupa care Maiestatea S'a, imperatulu si regele Franciscu Iosifu ar' fi disu càtra o persóna de rangu inaltu: „M'am convinsu cà cu dualismulu nu se póte guverná.“

O scire interesanta sosesce din Vien'a. Ministrulu de instructiune austriacu br. de Conrad a declaratu in siedinti'a comissiunei budgetare in numele guvernului, cà elu (guvernulu) recunósce pe deplinu cà postulatele cehice sunt indreptatite si cà pe cale legislativa se va face totu ce se va poté pentru desvoltarea instructiunei superióre cehice. Se astépta dér' cà in curêndu se va presentá camerei unu proiectu de lege, care va cere séu impartirea in doue a universitatii din Prag'a, séu crearea unei noue universitati cehice. Nemtii se temu inse cá nu cumva prin numirea continua de noi professori slavi, universitatea se devina cehica inainte de a se desbate acelu proiectu.

Organulu bismarckianu „Norddeutsche allg. Ztg.“ publicà Mercuri unu articulu, in care isi esprima temerea, cà Gambetta ar' avé planuri resboinice. Acést'a voiesce se-o deduca din tonulu ce lu observa organele gambettiste. Temerea acésta a tienutu 48 de óre, dupa aceea totu „Nordd. allg. Ztg.“ vine si se linistesce pe sine declarandu, cà totusiu curentulu de pace este predomnitoriu in Françi'a. Bine observa unu diuariu, cà deórece d. Gambetta nu va dispare asia curêndu de pe scena, organului berlînesu i se va dá inca destula ocasiune de a dá espressiune ingrigiriloru sale.

In camer'a francesa s'a desbatutu dilele acestea proiectulu de lege pentru introducerea divortiului. Acestu proiectu de lege a fostu sustienutu de republicani, cá d-lu Léon Renault siefulu centrului stangu si combàtutu pe langa ministrii de interne si de justitia si de d-lu Henricu Brisson unulu din siefii stangei republicane. Discursulu acestuia pare a fi datu lovitur'a de gratia pomenitei legi. Brisson facu in adeveru unu caldurosu apelu càtra camera, cá acést'a se nu creeze ministeriului dificultati nefolositóre si se nu se atinga de singur'a institutiune sociale remasa neatinsa pên'aci, deórece prin acést'a republic'a insasi ar' puté fi adusa in periculu. In urm'a discursului d-lui Brisson proiectulu de lege alu d-lui Naquet pre langa tóte puternicele opintiri ale d-lui L. Renault a fostu respinsu cu 261 de voturi contra a 225.

In Angli'a intréga opiniune politica se ocupa numai cu cestiunea irlandeza: Associatiunile irlandeze radicale din Londra arangiara in 7 Februariu in Trafalgar-Square unu meeting contra proiectului de lege de a se introduce mesuri coercitive in Irlandi'a. In acestu meeting s'a arsu o copia tiparita a legei d-lui Forster si apoi s'au luatu mai multe resolutiuni contr'a politicei, ce urmaresce in Irland'a guvernulu d-lui Gladstone.

Se dîce, cà agitatorulu fenianu Davitt arestatatu de curêndu va fi eliberatu, indata ce se va linisti actual'a agitatiune din Irland'a, déra numai sub espress'a conditiune, cà elu nu se va mai reintórce in Irland'a. Unu patriotu de tali'a d-lui Davitt va preferi de siguru remanerea in inchisóre unei conditiuni atàta de nedemne. Autoritatile anglese imprastia in modu ostentativu scirea, cà arestatulu in inchisórea dela Portland se bucura de unu tratamentu esceptionalu. Unu deputatu din camera a interpelatu pe guvernu in privinti'a motiveloru arestarei d-lui Davitt. Ministrulu Har-

court respunse, cà guvernulu a avutu motivele cele mai seriόse si mai urgente pentru arestarea d-lui Davitt, interesulu binelui publicu inse 'lu impedica de a comunica aceste motive. Se vede cà nu sunt prea tari!

Scirile privitόre la conflictulu greco-turcescu continua a fi inca fόrte contradictorii. O chiarificare mai mare in acést'a incurcata cestiune se astépta numai dupa sosirea d-lui Gӧschen la Constantinopolu care acum merge pentru a dou'a όra, cá ambasadoru estraordinariu, in capital'a imperiului ottomanu. In drumulu seu spre Stambulu se opri in Berlin pentru cá se confereze cu d-lu de Bismarck si cu d-lu de Hatzfeld ambasadorulu Germaniei la Constantinopolu, care se afla de presentu in congediu, in privinti'a mijloceloru de a aplana intr'unu modu pacinicu conflictulu diatre Turci'a si Greci'a.

Dupa cum se scrie din Berlinu, d-lu Gӧschen, ar' fi plecatu de acolo spre Vien'a fara de a fi potutu ajunge la o intielegere prealabile cu principele de Bismarck, de vreme ce vederile Angliei in privinti'a granitieloru greco-turcesci diferescu cá ceriulu de pamentu de ale Germaniei. Se dîce cà d-lu Gӧschen nu a avutu nici in Viéu'a unu succesu mai mare decàtu in Berlin, deόrece intre cabinetele din Vien'a si din Berlin domnesce unu deplinu acordu in privinti'a conflictului turco-grecescu.

Relativu la pertractarile din Constantinopolu in privinti'a cestiunei grece, se telegraféza cu dat'a de 5 Februariu: „cà representantii puteriloru s'au intrunitu eri, pentru cá sè se intieléga in privinti'a modului de urmatu la deschiderea pertractariloru cu inalt'a Pόrta relativa ca cestiunea fruntariiloru grecesci. N'au ajunsu inse la nici unu resultatu, deόrece St. Iohn insarcinatulu de afaceri anglesu a declaratu, cà n'a primitu dela guvernulu seu inca instructiunile necesurii pentru acestu càsu. Tienut'a Angliei in actiunea de façia este de o reserva batatόre la ochi.

D-lu Iohn Lemoinne, genialulu redactoru alu diarului „Les Débats“ anuncia in privinti'a cestiunei grecesci unu feliu de judecata epigrammatica, care este prea adeverata. Elu dice: „Grecii au dreptu, Turcii inca au dreptu numai marile puteri au nedreptu.“ Cam asemenea judeca cestiunea si „La Republique francaise“ care constata reunirea cabineteloru. Organulu d-lui Gambetta scrie: „Ambasadorii din Pera au solutiunea cestiunei grecesci in manile loru. In timpulu din urma s'an datu grele lovituri creditului loru si s'a disu cà unii din dumnealoru sustienu astadi tese cu totulu opuse la acelea pe care le sustieneau inainte cu doi ani. S'a sioptitu Portiei, cà ea are dreptu sè se opuna pretensiuniloru grecesci, dupa ce i-se declarase cu staruintia, cà ea avé nedreptu. Aceste contradictiuni voru lasa urme pentru cà ori-ce gresiéla 'si are resplat'a. Acest'a este numai unu motivu mai multu cá ele se fia indreptate fara amanare. Actiunea isolata a singuraticiloru ambasadori puté-o-va face acést'a? Noi n'o credemu. Pόrt'a a pututu sè-se subtraga dela obligatiunile sale numai pentru cà puterile n'au fostu unite si ea nu va intardia se descopere in abandonarea unei actiuni comune dovad'a despre diversitatea de pareri intre puteri.“

Diarului „Bohemi'a“ i-se scrie din Triestu: „La consulatulu grecescu de aci stau espuse de càteva dile liste de subscriptiune la imprumutulu nationalu grecescu de 120 de miliόne de franci, si in mai puçinu de 6 dile a subscrisu coloni'a grecésca de aci considerabil'a suma de 600,000 de franci, abstragêndu dela insemnatele sume, ce s'au tramisu de aci mai 'nainte la Aten'a cá daruri patriotice. In cercurile grecesci de aci isbucnirea resbelului contr'a Turciei séu la dincontra a unei revolutiuni in Greci'a este considerata, cá inevitabila. De aci se transportéza in continuu arme si munitiuni la Greci'a si in Fiume se fabrica 60 de torpedi in contulu guvernului grecescu.“ — Din Aten'a se scrie, cà subscriptiunile pentru crucea rosia iéu unu cursu fόrte bunu.

Comersantulu en gros Marasli din Odessa a subscrisu elu singuru 160,000 de franci, coloni'a grecésca din Constantinopolu a subscrisu 850,000 de franci, éra cea din Romani'a 20,000 de franci.

Este cunoscutu cà in Itali'a se incêpuse o mare agitatiune in favόrea Greciei. Acést'a agitatiunê a luatu unu sfêrsit-puçinu magulitoriu pentru Greciu. Deputatulu Cavalotti, care este consideratu, cá celu mai aprigu propagatoriu alu causei grecesci a fostu dilele trecute la Alassio, unde petrece betranulu Garibaldi, cá sè se intieléga cu acest'a in privinti'a unei espeditiuni de voluntari, care se mérga sè se lupte pentru caus'a elina, s'a intorsu inse, precum se spune, cu totulu desilusionatu. . . Impregiurarea, cà banii necessari „per la gran' cosa“ nu incepuse de locu se incurga a fostu caus'a de disolvara tόte comitetele, ce se formasera in acestu scopu. . .

In Spani'a s'a intemplatu o crisa ministeriale: D-lu Canovas del Castillo, care de candu domnesce regele Alfonso a fostu mai neintreruptu in capulu afaceriloru, si-a datu demissiunea d'impreuna cu intregulu cabinetu. Caus'a demissiunei se dîce a fi refusulu regelui de a-'si dá invoirea la unu proiectu de lege financiaru, care avea de scopu o conversiu a datoriei publice. Retragerea d-lui Canovas va fi regretata atàtu in intrulu càtu si afara de Spani'a, cu atàtu mai puçinu, cu càtu densulu renegandu 'si vechiele sale idei liberale se aruncase in timpulu din urma cu totulu in braçiele reactiunii clericale.

Successorulu d-lui Canovas, va fi d-lu Sagasta siefulu celu mai autorisatu alu partidei dinastice din Spani'a. Elu este unulu din acei όmeni, care au jucatu unu mare rolu politicu in decursulu si in urm'a revolutiunii dela 1869 a generalului Prim. In timpulu domniei regelui Amadeu a fostu in mai multe rênduri ministru-presiedinte. Omenii cu trecutu politicu bine marcatu cari facu parte din noulu ministeriu spaniolu sunt generalii: Pavia si Martinez-Campos. Celu dantaiu si-a castigatu o trista celebritate prin pronunciamentulu seu din Madridu la anulu 1874 prin care a resturnatu guvernulu redublicanu, in fruntea caruia se afla pe atunci illustrulu Emilio Castelar si a proclamatu cá siefu alu noului guvernu pre ambitiosulu Serrano. Pe acest'a apoi l'a resturnatu generalulu Martinez Campos prin pronunciamentulu seu din Cadix, in favόrea minorenului Alfonso. Dupa ratificarea acestui pronunciamentu din partea intregei armate, elevulu Teresianului din Vien'a parasindu bancile scόlei putù intrá, cá rege in capital'a Spaniei fara se intempine vre-o impotrivire. . . . Presenti'a in ministeriu a celoru doi generali fόrte priceputi in treburi de pronunciamente nu este tocmai de bunu auguru pentru viitoriulu domniei regului Alfonso. . . . De altcum pên'acum nici unulu n'a lasatu se tréca o singura ocasiune fara a da o energica espressiune celoru mai dinastice sentimente. — Trecutulu politicu alu siefului noului guvernu este o garantia, cà se va inaugurá si in Spani'a o noua era de libertate si de tolerentia politica pe cari guvernulu d-lui Canovas le proscrisese cu totulu din crediulu seu politicu.

Toastulu, ce l'à tienuta principele Neculae alu Muntenegrului in sanatatea regelui Georgios alu Greciei cu ocasiunea serbatόrei nationale dela Baitze — despre care amu raportu intr'unulu din numerii precedenti ai „Gazetei“ — candu a daruitu d-lui Logothetis representantulu Greciei la Cetinje unu handjar, n'a fostu tocmai dupa gustulu guverneloru din Vien'a si din Berlinu. Aceste guverne cari astadi sunt cu totulu pe partea turciloru au cerutu, dupa cum se spune, intr'unu modu fόrte energicu esplicari guvernului din Cetinje in privinti'a acelui toastu. In urm'a acestor'a guvernulu muntenegrinu desminte cele raportate in privinti'a acelui toastu, caruia se pare, cà nu i-a lipsitu de càtu fόrte puçinu lucru pentru a pune focu prafariei Orientului.

In fapta cetimu in „Corr. Pol.“: Suntemu in positiune se damu raportului nostru rectificarea aceaa, cà agentulu diplomaticu alu Greciei a asistatu numai din intemplare la serbatόrea nationale dela Baitze. Principele Neculae a daruitu ce e dreptu d-lui Logothetisuu nu handjar, fara ca-se fi pronunciatu inse càtra elu alocutiunea reprodusa in corespondenti'a nόstra. Cuvintele principelui, care era adresate càtra toti cei de façia, se marginira la unu simplu toastu fara culόre politica in sanatatea regelui Georgios.“ — Pentru ce se voru fi temendu asia de tare pêna si de unu nevinovatu toastu prea puternicele guverne din Vien'a si in Berlinu?

In numerulu precedentu amu publicatu o epistola a d-lui maresialu Moltke, càtra d-lu Bluntschli in care 'si espune vederile ce le are in privinti'a resbelului. Aceste vederi sunt intr'o flagranta contradictiune cu vederile ce le avea renumitulu maresialu in aceea-si materia nu mai departe decàtu in anulu trecutu. Eata ce dicea in adeveru intr'o epistola adresata unui lucratoriu:

„Cine ar' fi acel'a, care se nu aiba intim'a dorintia se véda micsiorandu-se grelele sarcini militare, ce este constrinsa se le pόrte Germani'a din caus'a positiunei sale geografice in mijloculu veciniloru celoru mai puternici? Nici principii nici guvernele nu potu se n'o aiba; impregiurari mai ferice voru puté veni numai dupa ce voru ajunge tόte popόrele la convingerea, cà orice resbelu, chiaru si celu victoriosu, este o nenorocire nationale. A insuflá acést'a convictiune n'o pόte nici chiaru puterea imperatului nostru; ea se pόte nasce numai din o crescere religiόsa si morala mai buna a popόreloru, unu fructu a sute de ani de desvoltare istorica, pe care nu-'lu voru vedé nici unulu din noi doi.“

D. Ioan Balaceanu, tramisu extra-ordinaru si ministru plenipotentiaru alu Romaniei pe langa Majestatea Sa Imperiala si Regala Apostolica, si d. I. I. de Tschudi, tramisu extra-ordinaru si ministru plenipotentiaru alu consiliului federalu alu confederatiunei elvetiane pe langa aceeasi curte, au preschimbatu la Vien'a, in diu'a de 19 (31) Ianuariu a. c., ratificarile tratatului consularu incheiatu intre Romani'a si Elveti'a, la 14 Februariu 1880. Acestu tratatu, alu carui textu, votatu de corpurile legiuitόre si sanctionatu de M. S. R. Domnulu, s'a publicatu in Monitorulu oficialu Nr. 7, din 11 (23) curentu, a intratu dér' in vigore cu incepere din diu'a preschimbarei ratificariloru, conform art. 12.

La alegerea Camerei comerciale din Brasiovu.

Apelu

càtra comerciantii din Brasiovu cari au dreptulu de alegere.

La 19 Februariu a. c. st. nou se va efectui nou'a alegere a membriloru Camerii comerciale si industriare din Brasiovu.

Este necesaru cá in aceea Camera sè se aléga atari mèmbrii, cari posedu cunoscintiele recerute pentru de a representá si aperá interesele comerciului si a le industriei in tόte directiunile.

Subscrisele Societati comericiale s'au unitu intr'acolo cá se declare la acestu postu onorificu pe urmatorii 16 comercianti din Brasiovu, cá pe cei mai apti.

Deci onorabilii comercianti, cari au dreptulu de alegere, se invitu, cá, la alegerea ce se va efectui in Sambat'a procsima, se 'si concentreze voturile loru, asupra acestoru candidati, propusi de ambele Societati comerciale.

Brasiovu 12 Februariu 1881 st. nou.

Societatea negotiatoriloru romani de comerciu levantinu, prin	Gremiulu negutiatoresci din Brasiovu, prin
Diamandi I, Manole	*Carolu Jekelius*
Presiedinte	Presiedinte.

1. Aronsohn Loebel.	9. Lázár Gerö.
2. Ciurcu Nic. Theodor.	10. Manole Diamandi.
3. Dusioiu Ioane.	11. Nicolau Constantin.
4. Fabricius Carolu.	12. Persioiu Ioane.
5. Gmeiner Iulius.	13. Popovici Ioane T.
6. Günther Eduard.	14. Safrano Ioane A.
7. Hesshaimer Adolf.	15. Schmidt Carolu.
8. Kamner Eduard.	16. Vasady losef.

Sinc'a-vechia 9 Februariu 1881.

Onorate D-le Redactoru! Cu ocasiunea organisârei politice a comunei Sinc'a-vechia intemplata in 30 si 31 Ianuariu a. c. a avutu locu si pertractarea séu mai bine disu cercetarea fondului scolasticu confessionale gr. cat. localu despre care fusese vorb'a prin colόnele diuariuiui d-vόstre.

In siedinti'a plenara a representantiei comunale convocata spre acestu scopu d. pretore Gridanulu, conformu mandatuiui avutu dela superioritatea s'a, a facutu o cercetare seriόsa, a careia resultatu a fost cà intre alte anomalii in decursulu cercetariloru previe dupa funtanile fondului pretinsu a datu de cuitanti'a, din care se vede cà unu d-nu advocatu a a primitu 265 fl. onorariu dela D-lu cassariu Iosifu Stoica fara autorisare competenta.

In urm'a acestei cercetari a urmatu destituirea D-lui notariu Stoic'a care se incercase se trafice scόl'a confessionala comitetului granitiarescu.

Poporulu din acea comuna dà lauda si multiamita lui D-dieu, cà prin destituirea D-lui notariu i-a surisu speranti'a de a respirá mai liberu si a se intari in credinti'a de a se regenera, cà-ce s'a delaturatu persόn'a confusiuniloru si-a desastreloru ce nu mai incetau. Este bine sè se urmeze bar-

batesce cu cercetarile, cà-ce numai asia se potu scapá comunele de càte unu infidelu si pseudo-conducĕtoriu.

Unu spectatore.

Publicamu mai josu o corespondintia prin care d-nu notariu cercualu din Zamu P. Fogarasiu se incérca a combate cele ce s'au scrisu in corespondinti'a dela Dev'a din Nr. 97 alu „Gaz. Trans.“ asupra atitudinei pretorelui din Ili'a Muresiana. Facemu acést'a, pentru cà voimu se fimu si se remanemu impartiali si drepti si façia de contrarii nostri. Nu potemu inse se nu declaramu cu acést'a ocasiune, cà suntemu convinsi despre onorabilitatea corespondintelui nostru din Dev'a si speramu firmu cà déca se va convinge, cà informatiunile ce le-a capetatu au fost false, se va grabi se le rectifice insusi in publicu. Incàtu ia succesu d-lui Fogarasiu a resfrange asertiunile sale, publiculu cetitoriu póte judecá din urmatórele :

Din comitatulu Hunedórei 4 Ianuariu 1881.

Prea Onorate D-le Redactoru! In „Gazet'a Trans.“ Nr. 97 din anulu trecutu de dto Dev'a 10 Decembre s'au publicatu una corespondintia, pe care stimata redactiune luandu-o de basa, au publicatu dintr'insa in articululu de fondu Nr. 96, producĕndu cele din corespondinti'a susu citata. Corespondinti'a in partea cea acusatóre apasa greu in cumpena asupra pretorelui cercului Iliei Muresiana, pre candu acele acuse suntu fara temeiu Te rogu Prea On. D-le Redactoru a dá locu la corespondintia mea, careea fara partinire de persóna, ci descoperindu lucrulu in golatatea s'a, se va convinge totu natulu pe cà domnulu corespondinte a fostu reu informatu si déca informatorii d-lui voru avé motive adeverate despre ce eu nu am consciintia, atunci este in totu dreptulu seu, ce eu nu credu cà a avutu candu a cutezatu a da publicitatii acea corespondintia. —

Respundiendu eu la aceea corespondinti'a. facu unu servitiu publicului descoperindu adeverulu de o parta, — de alta parte modulu cum amu poté ajuta poporului, si in ce sta datori'a nóstra cá romani façia cu popórulu lipsitu de intelegintia, cum e in comitatulu Hunedórii. —

Cu dreptu cuventu nu ne potemu mandri ca in comitatulu Hunedórii amu avé intelegintia romana care se precumpenésca numerulu celu mare de locuitori romani precum este inteliginti'a de alta natiunalitate façia cu locuitorii de acele natiunalitati din acestu comitatu.

Suntemu unu numeru considerabilu, dér' sortea a dispusu astfeliu, cà in acestu comitatu nu numai inteliginti'a laica este pricina, ci chiaru lips'a de preotu este vediuta in multe parti, pentru cà din lipsa si astadi in seculului alu 19-lea se hirotonescu preoti cu puçina sciintia, — potemu dice mai ca nainte cu 100 do ani, (Red?) esemple de aceste destule, — ce se dicemu de invetiatori! numai celu ce este in aceste parti póte vedé si cunósce; a se publica cum stamu cu scólele ar' fi socotite de scornituri, neadeveruri, si in fine ar' fi o blamare pentru cei ce stau in fruntea scóleloru nóstre confessionale, — de ce me ferescu, — destulu le sunt admonarile pentru necorecta si illegal'a inspectiune din partea autoritatiloru politice. — Se constatéza dér' cà poporulu nu are intelegintia destula si in provincia carea prin fapta, cuvinte si invetiaturi ocasiunale se lumineze, se invetie poporulu a se feri de nelegiuiri cá se nu devina judecatu; de aici urméza cà intregu comitatulu cu puçina esceptiune este representatu mai si numai prin inteleginti'a din Dev'a, care consta dintre cei mai inteligenti barbati in tóte ramurile, — de aceea noi cei dela sate am dori cá inteleginti'a din centrulu comitatului in tóte afacerile natiunale se fia conducatorii cei adeverati interesanduse de totu ce este bunu, frumosu si salutariu intru prosperarea tuturoru romaniloru acestui comitatu. Candu noi dorimu aceste dela inteligintia din centru, — atunci se ne permita a-le descoperi si acea neplacuta inpregiurare vediendu cà in locu de ajutoriu se afla càte unu domnu corespondinte care prin zelulu celu mare cá se nu fia marcatu de stupidu, perfidu séu lasiu, mai multu strica de càtu ajuta, aratandu publicului neadeveruri, precum e corespondinti'a datata din Dev'a si publicata in Nr. 97 a G. T.

Romanulu trebue se fia dreptu si totu-déuna se póta stá cu frunte serina façia de ori si cine; a se publicá neadeveruri intr'unu organu romanu, insemneaza cà suntemu ómeni malitiosi; se nu apara astfeliu de opiniuni la cei ce ne considera de contrari, de nepatrioti, — se nu aiba temeiu a se apucá de noi càtu e negru sub unghie, se fimu totudéuna sinceri si seriosi cá se ne póta respectá ori si cine. Corespondinti'a din cestiune nu a ajutatu nimicu nici poporului din acestu comitatu si nici natiunei, ci póte cà a produsu mai mare indiginatiune, cunoscĕndu nu numai maghiarii ci si chiaru romanii cà in acea corespondintia suntu publicate neadeveruri. Chiaru d-lu corespondinte convingĕndu-se prin fapta ar' trebui si va recunósce, cà prin informatiuni false s'a insielatu amaru. Déca trebue cá se reparamu ce este stricatu; déca reputatiunea nóstra cere cà se fimu drepti si sinceri, atunci ne va permite d-lu corespondinte càtu ori si cine a arata onoratului publicu fara sfiéla, fara magulire purulu adeveru.

Eata dér' caus'a causei :

Baronii Iosica càta padure au nu sciu, fia dupa d. corespondinte mii de jugere, la atàta padure trebuescu firesce 10 gornici jurati si unu inspectoru; cine suntu gornicii cine e inspectorulu este causa privata a baroniloru Iosica, cà gornicii aducu bani de glóba si-i predau inspectorului si inca in sume considerabili, eara e causa privata, atinge averea baroniloru, déca gornicii aduna bani de glóba si preda inspectorului este aici nati'a perclitata? nu me principu! — pentru cà celu ce au datu glóba de buna voie (? Red.) la gornici nu o au datu cà nu e vinovatu. Spuna ori si cine cu mintea senatósa. — Cealalta parte cà inspectorulu Matyes e fórte avutu, eara nu atinge caus'a comuna, e treba domniloru baroni déca au asia inspectoru (? Red.). In corespondintia este atacatu fórte adencu si pretorele cercului Iliei Br. Kemeny; pretorele cá amploiatu inca de sub tempulu absolutismului, care se tine strinsu de litera, de § nu numai pentru padurile d-loru baroni, ci ori ce prevaricatiune de campu ori de padure este luata sub cea mai mare precautiune chiaru déca frate pe frate acusa; celu vinovatu este aspru pedepsitu. — Vorba pretorelui e: fia omu de omenie, nu fure, nu faca dauna la nime. Cà pretorele globesce pre fiecare dupa averea ce-o are nu e dreptu — pretorele intréba mai antaiu pre gornicu: „este dreptu cà omulu acest'a a facutu pagub'a, cu care 'lu arati“, — si 'i dice: „baga de seama gornicule cà déca nu spuni adeverulu si omulu acést'a va dovedi cà ai marturisitu neadeveru te manca temnitia 4—5 ani“, — si dupa ce gorniculu spune cà aratarea lui e adeverata, pretórele spune acusatului 'nainte urmarile dupa fapta si lasa partidele déca se potu inpacá bine de nu judeca pre vinovatu la platirea daunei si-i dictéza pedeapsa dupa lege. —

Este omu pre façi'a pamentului care ar' poté spune cà acést'a procedura este illegala, neumana? si candu procedura pretorelui o afla corecta si officiulu de vice-comite in unele casuri chiaru si ministeriulu e totu pretorele de vina?

Preste aceste corespondinti'a din cestiune cuprinde si altu neadeveru colosalu in càtu te minunezi cà cutéza cineva a scrie astfelu de neadeveruri, — si adeca asertiunea, cà pretorele „si-a facutu case de peatra, ambla in careta cu 4 cai si si-aa castigatu avere cá unu baronu, eara candu a venitu la Ilia a venitu cu straiti'a in bĕta.“ — Pretorele baronu Kemény se trage din famili'a baroniloru Kemény, e de origine maghiaru si are politic'a s'a maghiara (! Red.); nu-i póte negá nimenea, cà nu posede averi mari, este dreptu, dér' candu a venitu la Ilia nu a venitu cu traist'a in bĕta pentru ca si atunci au fostu pretore in altu locu si averea nemisicatóre ce-o are cá parte dela parinti nu a potut'o aduce cu sine, — eara in Ili'a are mosiia dobendita ca parte cu soçi'a, pre care mosiie si-au claditu casa, si nu case de lucsu cá la unu baronu, ci dupa putintia din lemne, bàrne nu de peatra, pentru care póte cà este datoriu si astadi, — de 4 cai nu e nici vorba; aceea cà are o careta, nu e mirare, mergeti in Ungari'a in comitatele invecinate si veti vedé pre notarii comunali amblandu cu carete cá nisce principi cu servitori in livre, de ce se nu aiba si la noi unu pretore o careta? cà a cumperatu mosii in Ili'a nu e adeveratu, mosii'a ce-o are in Ili'a este mosiia d-lui Borbat, ce-o au datu fiicei sale cá parte. Casa de peatra nu-i, careta cu 4 cai nu-i, servitori in livre nu suntu, mosiie agonisita in Ili'a nu-i, prin urmare cele scornite suntu neadeveruri. — In càtu se atinge de stimarea romaniloru in genere séu numai si in cerculu seu pretorialu, marturisésca chiaru preotii si invetiatorii cum suntu tractati si spriginiti in causele loru, — eara déca se intempla cà vre unu preotu trece preste calapodu, nu este crutiatu pentru cà e preotu; am spusu cà pretorele este amploiatu se tine de litera, de §, nu ai ce-i face (! Red.) — Punu intrebarea: unu pretore de romanu pe unu facetoriu de rele déca nu laru pedepsi dupa fapta bine face? eu dicu, cà nu face bine pentru cà da ansa la nelegiuire si prin astfeliu de procedura nu e salvata nici caus'a, nici natiunea nóstra.

Standu lucrulu astfeliu si cutezandu eu a aratá onoratului publicu purulu adeveru, nu voiu fi reu intielesu nici de d-lu corespondinte nici de onor. publicu cetitoriu — póte cà se voru aflá cari voru dice de ce aperu séu desvinovatiescu pre unu amploiatu maghiaru; — 'nainte am disu, cà acést'a o facu fara magulire si cà cei ce cunoscu starea lucrului din apropiere se nu fimu si noi marcati cà consimtimu cu scrietoriulu corespondintii pentru cà cu corespondintie de acele marturisescu susu si tare nu ajutamu causei nóstre nimicu.

Are dreptu totu insulu, si avemu datorie toti a priveghiá despre tóte cele ce se petrécu spre binele si reulu poporului, avemu dreptu a combate illegalitatile ce se facu inse cu arma adeverului, si datoria nostra este cá se ajutamu causei atunci, se ne uitamu in pregiurulu nostru si se ne intrebamu unulu pe altulu care càtu si ce bine a facuto pentru natiune, — a strigá cà sum romanu, a lamenta cà suntemu asupriti si a ne uitá unula spre altulu nu folosimu nimicu.

Déca 'mi este si mie concesu cá se 'mi descoperu prea modesta mea parere cum am poté ajuta poporului nostru, ar' trebui a ne pune umeru la umeru se lucramu intr'o intielegere, ar' fi de doritu cá in centrulu comitatului inteliginti'a romana sè se intereseze de sórtea poporului intru tóte lipsele lui incependu dela scólele satesci, aceste se fia controlate, a se constata neajunsurile si in ce modu ar' fi a se delatura; candu si candu cu ocasiuni bine venite càte unu membru se mérga printre poporu se-i tina invetiaturi morale; cum se-'si cultive pamenturile, felusulu dela pomi, folosulu crutiarii padurilori, a lu invetiá a se feri de beuturi spirtnóse s. c. l. Atunci vediendu poporulu pre barbatii inteligenti din sangele seu cà se intereseza de sórtea lui, inteleginti'a romana va casttgá increderea poporului, se va convinge cà ce le spune si din porunca este numai intru folosulu seu propriu (? Red.) atunci si atunci nu ne va judecá nimenea de pasivi, acésta activitate ar' avé multu folosi si bunu resultatu, si nu ne-ar' inputá nimenea, cà ne interesamu intru marginile legii de sórtea poporului nostru celui blandu si bunu. Aceste se le facemu si atunci ne inplinimu o datoria santa si atunci vomu poté dice cu mandria cà nu suntemu stupidi porfidi ori lasi.

Anulu 1881 s'a inceputu, vomu vedé la finea anului ce sporiu amu facutu intru inaintarea si prosperarea culturala a poporului nostru din acestu comitatu. Eu cá unu omu dela satu o dicu precum semtu. Rogu se fiu bine intielesu, si domii inteligenti din centrulu comitatulu suntu rogati a nu se superá candu ii previnu cu acésta a mea prea modesta parere. Sciu nainte ce 'mi voru dice, cunoscu fórte bine opiniunile inse ii rogu inca odata cà déca afla unu espedientu mai salutariu, atunci la lucru, cà cu bucurie vomu sprigini, si fora nici o siovaire, cà cu noi este Dumnedieu si Dumnedieu ajuta dreptatii.

Petru Fogarasiu
notariu cercualu.

Diverse.

(Princes'a Elisabet'a de Braganza) soçi'a locotenentului Dom Miguel de Braganza, a repausatu in 7 l. c. in urm'a unei faceri nenorocite. Ea a fost fiic'a printiului Maximilianu de Thurn-Taxis si nepóta imperatesei Austriei. Din caus'a mortii ei imperatésa care era gat'a a plecá si acuma cá in toti anii la Angli'a, si-a amanatu caletori'a.

(Concertulu capelei orasianesci.) Aséra capel'a orasianésca sub conducerea bravului ei maiestru Anton Brandner, a datu in sal'a hotelului Nr. 1, unu concertu, la care ocasiune a esecutatu mai multe compositiuni noue intre cari si o Hora, compusa de d. Grigorie Ventura si numita „Hor'a Sinaei“. Acést'a Hora, pe care d. Ventur'a a dedicat'o Mariei Sale Regale Dómnei este un'a din cele mai frumóse din càte s'au compusu in anii din urma, ea este fórte melodiósa si esprima multu sentimentu cu multa dulcétia, de aceea a si placutu fórte multu publicului care a aplaudat'o si a cerutu se fia repetata. Instrumentatiunea si esecutarea Horei a fost de tóta laud'a. D. Brandner ne-a preparatu multa placere si prin celelalte piese, cari tóte au fost aplaudate.

(Si tu Brute!) Ministrulu de finance imperiálu d. de Szlavy, a donatu in favórea scólei poporale ce este a se edificá in comun'a Zsitva-Uifaleu (comitatulu Baciu) loculu de ziditu, intregu materialulu si sum'a de 200 fl. v. a. D. Szlavy a declaratu totodata, cà la casu candu comun'a ar' càstigá unu invetiatoriu, care se lucre cu succesu pe terĕmulu maghiarisarei, este gat'a a contribui spre marirea salariului invetiatorului pe fiacare anu 100 fl. v. a. („Pester Journal.“)

(Stabilimentu de arte si industria.) Mai multi cetatieni din Galati au luatu initiativ'a fundarii unui stabilimentu de arte si industria. Acestu stabilimentu, dupa cum spune „Post'a“, se compune din atelierese urmatóre: Forje, Mecanica si Fondarie, Lemnarie (Templaria, Dulgherie, Butnaria, Carutiarie), si sculptura. Scóla de desemnu pentru adulti. Subscierile se facu cu activitate. Indata ce se voru subscrie 100 actiuni celu puçinu, se va constitui Societatea.

(Venatóre.) Luni, 26 Ian. Domnitoriulu Carolu a facutu o venatóre in padurile de la Dumitrana, din plasa Sabarului, la care au luatu parte E. E, L. L. D. Comite Hojos ministru alu Austro-Ungariei si d. Petronievici, ministru alu Serbiei, mai multi d-ni senatori, deputati si alte persóne de distinctiune, peste totu aprópe 40 vena-

tori. Acésta venatóre s'a prelungitu cu multu succesu pêna la órele 5, càndu M. S. R. Domnulu s'a reintorsu in capitala.

(F l o r i c e l e o r a t o r i c e i r l a n d e z e.) In parlamentulu anglesu a inceputu deputatulu irlandezu Healy intre altele discursulu seu in modulu urmatoriu: „Gentlemans! (domniloru) poteti se 'mi credeti pe onóre, cà stimabilulu jude Fitzgerald, care a presidatu in processulu Parnell, nu este decàtu unu crocodilu fórte betranu, a caruia locu adeveratu ar' fi se fia la tiermii Nilului."

(A r c h e o l o g i e.) O depesia de la Aten'a anuncia societatii de archeologie din Paris, cà s'aru fi gasitu in nisce sapaturi o statua a Minervei victoriósa, opera autentica de Phidias.

(V i s c o l u m a r e.) In diu'a de 12 curentu, scrie diarulu „Topolniti'a„, viscolulu a fostu grozavu de tare pe campiile Mehedintiului, si mai cu osebire in plas'a Campului. Apoi spunu cà doui dorobanti, unulu din comun'a Tiganasiu si altulu din comuna Deveselu, plecandu spre a se duce la compani'a din Gruia, au fostu prinsi de acelu cumplitu viscolu si nemetiti in zapada unde s'au gasitu morti. Ernele aspre au in totu-dé-una asemenea triste fapte de inregistratu.

(B a n c' a N a t i o n a l a a R o m a n i e i) a inchieiatu la 31 Decembre 1880 *bilantiulu* seu care inscrie l a a c t i v u: Din restulu versamintelorn 95,800 lei. Cassa 5.975,154 l. 60 bani. Bonuri, cupóne si efecte scompt. 4.248,261 l. 67 b. Avansuri asupra efecteloru publice si depositului de ruble 11.717,608 l. Masini si materialulu imprimarei bileteloru si timbrele actiuneloru, 68,936 l. 50 b. Mobilieru si Materialu 17,852 l. 90 b. Cheltueli de administratie pe anulu viitoru 7,500 l. Conventi'a comerc. de auru si arg. 1,500.— Dobêndi datorate pêna la 31 Decembre la avansuri pe efecte si lingouri 31,693 l. 61 b. Totalulu activului 22.164,309 lei 98 bani. Ear' l a p a s s i v u: Capitalu 12.000,000 l. Bilete transformate 10.123,000 l. Dobêndi cuvenite anului viitoru asupra scompturiloru pe efecte de comerciu 1,406 l. 85 b. Compturi curentu 67 l. 55 b. Totalulu Passivului 22,124,474 lei 40 bani. Profitu netu la 31 Decembre: 39,832 lei 58 bani.

(C i o c o l a t a — C e a i u l u.) Ciocolat'a se face din fructulu arborelui, cacao, plant'a americana pe care botanicii o botezara cu pomposulu nume de „theobroma" (mancarea dieiloru). Cacao se apropia multu de cafea si de ceaiu prin alcoloidulu ce contine, dér' se deosebesce de aceste cà este mai bogatu in albumina si grasime, ceea-ce 'lu face fórte nutritoru, dér' in acelasiu timpu puçinu digestibilu. Pentru cà se dejunamu cu cafea séu cu ceaiu trebue se adaugamu la aceste alimente nervóse lapte, pe candu ciocolat'a si fara lapte este o hrana suficienta pentru multe stomacuri, si multi indiani din Americ'a traescu luni intregi numai cu ciocolat'a. Adaugêndu la cacao vanilia si scortisióra ciocolat'a se face mai usioru de mistuitu. Ciocolat'a inmultiesce pulsurile mai multu de càtu ceaiulu si cafêua, escita inteligenti'a si nutresce bine. Convine betraniloru, tineriloru slabi si pràpaditi, persóneloru slabite prin lungi bóle si prin abusurile vietiei. Cine lucréza multu cu creerii si nu'si póte obosi stomaculu desu de diminétia cu unu dejunu suculentu gasesce in ciocolata o mancare escelenta. Candu inse stomaculu nu voesce se o supórte, nu trebue se insistamu. Stomaculu este capriciosu cá o femea, trebue sei respectamu capriciile. Ciocolat'a nu convine ómeniloru sangerosi si grasi, celoru ce suferu de trànji séu bóle de pele.

C e a i u l u e unu fórte bunu remediu nervosu care destépta inteligenti'a si desfatéza sufletulu. Gustulu lui e delicatu. Tóte varietatile de ceaiu cunoscute in Europ'a sub numele de p e r l e, h y s o n, s i n g l o n i p e k o, s u c h o n g, c a r a v a n a, c o n g o etc. se potu reduce la doue: ceaiulu negru si verde. Celu dantaiu se obtine prin o rapede uscare a frundieloru si e mai bogatu in esentia. Ceaiulu negru din contra se obtine prin o uscare lenta, din care causa frunzele lipsite de sucurile loru devinu brune. Eu preferu ceaiulu negru. Ceaiulu verde candu nu e de cea mai prósta calitate, e mai totu-d'auna falsificatu, si in casu de indoiala este bine se 'lu speli rapede cu apa ferbinte mai nainte de ai face infusulu. Ceaiulu se deosibesce de cafea prin o virtute si prin unu vitiu. Cea d'antaiu este cà ajuta digestiunea mai multu de càtu cafêua, pentru aceea este de preferitu dupa prandiu. Defectulu este acela cà fiindu astringentu nu póte fi intrebuintiatu indelungatu de persónele constipate. Noi amu imitatu pe Chinesi si pe Rusi punendu làmàie in ceaiu care 'lu face mai escitantu. Cine se teme de insomnia póte se adauga o lingura de vinu. Ceaiulu escitéza miscarile animei mai puçinu de càtu cafêua, sustiene mai puçinu munc'a intelectuala, dér' maresce activitatea pelei si respiratiunea mai multu de càtu cafêua. In tierile si in dilele friguróse ceaiulu este cea mai buna beutura. Cine abuséza póte se capete insomnia, tremurare nervósa, convulsiuni, crampe de stomacu si palpitatiuni. De altmintrea esperienti'a trebue se arate fie-carui omu déca nervii, creerii séu stomaculu lui prefera ceaiulu séu cafêua.

(Farul Const.)

(M u l t i u m i t a p u b l i c a.) Subscrisa Eforia scolastica primindu dela M. O. D. I. Pop'a advocatu din Sibiiu 50 fl. v. a. din venitulu brosiurei ce a fostu tiparitu in favorulu ameliorarei lefei invetiatorescì dela scólele centrali gr. or. din Dobr'a si gr. cat. din Turd'a, prin acést'a i aduce cordiala multiumita publica. — Din siedinti'a Eforiei scóleloru centrali romane gr. cat. din Turd'a vechia tienuta in Turd'a 27/12 1880.

Alecsandru Popu Ramontianu
Eforu si Secretariu alu Eforiei.

(A v i s u c u p r i v i r e l a „A m v o n u l u") Vinu a face cànoscutu Ven. Cleru cà din „Amvonulu" au aparutu pana aci 3 nri; nrulu alu 4-lea pe 15 —28 Februariu ese peste 3—4 dile de sub tiparíu.

Nrulu 1. (1—15 Ianuariu) cuprinde: Prevorbire P. O. Cleru rom. Predica la anulu nou; pe Dom. inainte de Botezulu. Domnulul, la mortu; Din Retoric'a sacra; Din vieti'a Santiloru de pe lun'a acést'a. Amicetiá intre S. Vasiliu si S. Grigoriu Niseu si ceva despre amiceti'a in genere tóte de suscrisulu.

Nrulu 2. (16—31 Ianuariu) cuprinde: Predica pre Dom. celoru 10 leprosi; pe Dom. lui Zacheiu; la mortu iertatiuni; a dou'a la mortu; la cununia, agraire inainte de cununia. Din scriptele S. Stiloru parinti de pe lun'a acést'a; S. Vasiliu despre betivi; S. Grigoriu despre usurari; tóte dela suscrisulu.

Nrulu 3. (1—15 Februariu) cuprinde predica pe Serb. Intimpinarii Domnului; de Dom. Vamesiului si a fariseului; pe Dom. fiului ratacitu; agràire dupa cununia; agraire la convenire mai solena in cas'a unei familie mai de frunte; un'a dela repaus. L. P o p u M u n t é n u; cele alalte dela suscrisulu.

Nrulu 4. (16—28 Februariu) predice de Dom. ocasiunale si din Retoric'a S. despre figurele retorice; si in acelasi nru se va publicá prim'a din cele 7 p r e d i c e d e s p r e P a t i m e l e D. N. I s u s u C h r i s t o s u destinate pentru p o s t u l u m a r e cari voru succede in nrii urmatori, cá On. abonanti se le aiba la mana de tempuriu.

Vechii amici ai „Amvon." suntu rogati, a lucra intru latirea acestei foi, intreprinsa in folosulu Ven. Cleru si redactata cu multa ostenéla. Cu preferintia fratii protopopi potu face multu in interesulu „Amvonului", acumu candu visitatiunea districteloru protopopesci e la ordinea dilei, comandand'o fratiloru preoti. La rogarea facuta din mai multe parti d a u c o l e c t a n t i l o r u d u p a 5 e s e m p l a r e u n u l u g r a t n i t u. Cei cari cunoscu „Amvon." din 1868 si au cetitu nrii aparuti estempu, s'au potutu convinge cà eu nu facu lucru de robota, ci lucru consciintiosu; dreptu aceea cutezu a me adresa càtra Ven. Cleru cu cuvintele S. Augustinu: „D a t i - n e n o u e r e s p l a t 'a l u c r u l u i n o s t r u; d a t i - n e f r a t i l o r u! d a t i - n e, p o f t i m u d e l a v o i" (De cant. nov. c. 10).

Eu lucru cu zelu si voiosu
Se vina si abonanti cu grosu

In fine observu pentru orientarea acelora cari apucasera a prenumera in 1871, candu erà se ésa „A m v o n u l u" dér' nu a esitu din caus'a bólei redactoriului, cà aceia, cari in speranti'a reinviarii „Amvon", nu si-au cerutu si primitu banii inderetu voru primí „A m v o n." s u p r a s o l v i n d u c e i d o i fl. d i n p r e t i u l u d e a c u m séu dintr'odata, séu in doue rate, la inceputulu si la midiloculu anului.

Let'a-mare 4 Februariu 1881.

I u s t i n u P o p f i u
red.

Cursulu la burs'a de Vien'a
din 11 Februariu st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	109.40	Imprumutulu cu premiu ung. . . .	111.—
Imprumutulu cailoru ferate ungare . .	126 —	Losurile p. regularea Tisei si a Segediu.	107.40
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	83.40	Rent'a de harthia aust.	72 90
dto. (II-a emissiune)	101.40	„ de argintu „ .	74.40
dto. (III-a emissiune)	86.90	„ de auru „	89.40
Bonuri rurale ungare	96 50	Losurile din 1860 .	130 25
dto. cu cl. de sortare	95.50	Actiunile bancei austr.-ungare . . .	815.—
Bonuri rurale Banat-Timis. . . .	95.50	„ bancei de creditu ungare . . .	263 —
dto. cu cl. de sortare	93.75	„ bancei de creditu austriace . . .	287.25
Bonuri rurale transilvane	94 —	Argintulu in marfuri .	—.—
„ croato-slav. . .	97.—	Galbini imperatesci .	5.55
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung. . .	94.50	Napoleond'ori . .	9.37½
		Marci 100 imp. germ.	57 90
		Londr'a. . . .	118 80

Cursulu Bursei de Bucuresci
dela 29 Ianuariu/10 Februariu 1881.

Valori	Dobanda	Scadenti'a Cupóneloru	Cerute	Oferite
Oblig. rurale convertite	6%	23 Apr. 23 Oct.	88.⅞	89.⅜
Imprum. Oppenheim . . .	8%	1 Ian. 1 Iul.	106.—	108.—
Oblig. domeniale	8%	idem	103.⅞	104.—
„ Cred. fonc. rurale	7%	1 Iul. 1 Ian.	99.⅝	99.¾
„ Cred. fonc. urban	7%	idem	94.¼	94.⅜
Imprumutulu comunei Bucuresci	8%	1 Iul. 1 Ian.	101.—	101.¼
Act. càilor fer. romane	5%	1 Iuliu	56.35	
Oblig. nóue ale statului	6%		92.80	92 50
Actiele Bancei Romanii		1 Ian. 1 Iul.	570.—	575.—
Dacia, cump. de asig. Act. (fr. 500) . . .	8%	1 Ianuariu	220.—	230.—
Losuri municipale (lei 20)			27.½	28.—
Renta romana.	5%		78.—	78.½
Argintu contra auru . .			101.¼	101.½

Editoru: Iacobu Muresianu. Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henricu.